JAARVERSLAG 2004

Bibliotheek Wageningen UR

Bibliotheek Wageningen UR
Generaal Foulkesweg 19
Postbus 9100
6700 HA Wageningen
tel. 0317 484440, fax 0317 484504
helpdesk.library@wur.nl
www.library.wur.nl

6232 13 -2004

Omslag: de eerste paal van het Forum, de toekomstige locatie van Bibliotheek Wageningen UR

INHOUD

Woord vooraf	4
Bibliotheek Wageningen UR in vogelvlucht	5
Voorbereiding verhuizing naar het Forum	7
Bibliotheek Leeuwenborch verhuist maar blijft	8
Informatievaardigheden voor studenten	10
Etalage van de Wageningse wetenschappelijke productie	11
Meer mogelijkheden voor Open Access publiceren	13
Elektronische tijdschriften en bestanden	15
SFX: een directe link tussen titelbeschrijvingen en documenten	17
Documentleverantie langs de lat van ISO 9001:2000	19
Gebruikersonderzoek 2004	20
Service Level Agreements	21
Personeel en organisatie	24
Bibliotheek Wageningen UR in cijfers	25
Publicaties en voordrachten	26
Deelnemende bibliotheken aan NLI	27
Afkortingen	30

WOORD VOORAF

Het jaarverslag 2004 beschrijft een aantal maar niet alle activiteiten, die Bibliotheek Wageningen UR heeft ondernomen om de dienstverlening aan haar gebruikers verder te verbeteren. Sommige van die activiteiten ervaren onderzoekers, docenten en studenten direct bij hun gebruik van de elektronische bibliotheek (Wageningen Desktop Library) en bij een bezoek aan één van de (nog) vele bibliotheeklocaties. Andere activiteiten spelen zich af in de 'keuken' van de Bibliotheek buiten het zicht van de gebruikers. Maar deze zijn essentieel om er voor te zorgen dat de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening verder verbeterd en gewaarborgd kunnen worden. Ik ga er van uit dat uw vertrouwen in uw Bibliotheek Wageningen UR hierdoor wordt versterkt.

Dr. Dick van Zaane
Bibliothecaris

BIBLIOTHEEK WAGENINGEN UR IN VOGELVLUCHT

Dit jaar heeft de Bibliotheek voor het eerst gewerkt volgens de doelstellingen van het Strategisch Plan dat in januari 2004 formeel werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur.
Daarin is de grote lijn dat door continu en klantgericht onze dienstverlening te verbeteren de medewerkers en studenten van Wageningen UR de Bibliotheek steeds meer gaan erkennen als dé professionele partner in informatievoorziening. Dat vraagt ook kostenbewust handelen, streven naar samenwerking en pro-actief en creatief omgaan met ontwikkelingen en veranderingen.
Een hele uitdaging, maar als het lukt, geeft het wel veel voldoening.

Ook dit jaar is er weer een aantal stappen gezet om de digitale bibliotheek te verbeteren. Achter de schermen is hard gewerkt aan de overgang naar een nieuw bibliotheeksysteem omdat het oude systeem niet meer door de leverancier wordt onderhouden. Dit leverde helaas wat ongemak op voor de gebruiker. Uitgangspunt is echter dat wanneer het nieuwe systeem volledig operationeel is (2005), het aantal storingen veel minder is dan voorheen en er veel sneller kan worden gewerkt. Bovendien werken we tegelijkertijd aan een verbetering van de functionaliteit en toegankelijkheid van de Wageningen Desktop Library. SFX is geïnstalleerd waardoor de gebruiker met één muisklik ziet waar en in welke vorm het gewenste document te vinden is. In 2005 wordt ervoor gezorgd dat met één zoekopdracht diverse bestanden tegelijkertijd kunnen worden doorzocht.

Niet alleen de gebruiksvriendelijkheid, maar ook de inhoud van de Wageningen Desktop Library heeft de volle aandacht. Het samenwerkingsverband van de Nederlandse universiteitsbibliotheken, de UKB, heeft eind 2004 nieuwe 'big deals' afgesloten met de grote wetenschappelijke uitgeverijen. De komende periode wordt duidelijk hoe het pakket voor Wageningen UR eruit gaat zien, waarbij Bibliotheek Wageningen UR natuurlijk inzet op toegang tot zoveel mogelijk voor Wageningen UR interessante tijdschriften tegen een zo laag mogelijke prijs.

De Wageningse repository WaY heeft in 2004 zijn definitieve vorm gekregen. De Wageningse publicaties zijn nu ook via Google en Yahoo te vinden en van ieder organisatieonderdeel en elke medewerker van Wageningen UR zijn eenvoudig publicatielijsten samen te stellen. In 2005 wordt verder gewerkt aan het vullen van de repository, met in ieder geval de bibliografische gegevens van oude en nieuwe wetenschappelijke artikelen, rapporten en andere publicaties van Wageningen UR en waar mogelijk de volledige teksten.

Ondertussen bereiden we ons voor op een hele grote verandering, zowel voor de bibliotheek-medewerkers als voor de gebruikers, namelijk de integratie van 19 locatiebibliotheken in het nieuwe Forum.
Hierin wordt tevens al het onderwijs geconcentreerd, inclusief dat van de nieuwe loot aan de Wageningen UR-organisatie: Van Hall Larenstein. Voordat het zover is moeten er nog veel praktische zaken worden geregeld, waarvan het omnummeren, ontdubbelen en opnieuw rubriceren van de collectie één van de grootste klussen is.
Daarnaast worden relaties en procedures opnieuw ontwikkeld. In 2004 hebben we geïnventariseerd waarmee we rekening moeten houden, om te voorkomen dat het persoonlijke contact met de gebruikers teveel verwatert. Het nieuwe, webbased vak 'Informatievaardigheden' speelt daarin een belangrijke rol. Het leert studenten omgaan met de digitale bibliotheek, maar geeft tegelijkertijd ook een gezicht aan de Bibliotheek, wanneer informatiespecialisten en senior-informatiebemiddelaars de gelegenheid krijgen het vak te geven en/of te begeleiden.

In het afgelopen jaar is de structuur uitgekristalliseerd, die gebruikers de mogelijkheid biedt om het beleid en het producten- en dienstenpakket van Bibliotheek Wageningen UR te beïnvloeden. Dit kan via de Service Level Agreements (SLA's), die jaarlijks worden opgesteld in overleg met de bibliotheekcommissies van de Sciences Groups en de Bibliotheekraad. De SLA's worden vervolgens vastgesteld door de Raad van Bestuur en de directies van de Sciences Groups. In de SLA's worden, binnen de financiële kaders van Bibliotheek Wageningen UR, zoveel mogelijk

wensen van gebruikers voor de kennisinfrastructuur gehonoreerd. Daarbij maakt de Bibliotheek ook gebruik van de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek LibQUAL+™.

In financieel opzicht is 2004 een goed jaar geweest voor Bibliotheek Wageningen UR. Dit was onder andere te danken aan meevallende uitgaven voor de collectie als gevolg van een gunstige dollarkoers. Omdat het de komende jaren alleen maar minder zal worden, zijn we uiterst zorgvuldig omgegaan met deze financiële ruimte. Uitgangspunt daarbij is steeds dat we streven naar een optimale en gelijkwaardige wetenschappelijke informatievoorziening voor alle medewerkers en studenten van Wageningen UR tegen zo min mogelijk kosten. In overleg met de bibliotheekcommissies en de Bibliotheekraad is daarom geïnvesteerd in de onderwijscollectie en de aanschaf van elektronische tijdschriftarchieven. Op verzoek van de Raad van Bestuur gaan we onderzoeken of de openingstijden ook nog verruimd kunnen worden op minstens één extra locatie, naast Bibliotheek Leeuwenborch, vooruitlopend op de situatie in het Forum. In 2005 wordt het de kunst om meer externe inkomsten te verwerven zodat de infrastructuur en de producten en diensten op het gewenste niveau gehouden kunnen worden én de beoogde reductie op de overhead wordt gerealiseerd.

Plannen werden daden in 2004. Bibliothecaris Dick van Zaane deelt in de feestvreugde van de eerste paal en de eerste steen voor het Forum.

VOORBEREIDING VERHUIZING NAAR HET FORUM

De Bibliotheek betrekt in 2006 het nieuwe gebouw, wat een enorme logistieke operatie is.
De gebruikers van de Bibliotheek in het Forum verwachten dat vanaf de opening alles werkt en dat zij goed geholpen worden om hun weg te vinden, ook al zal het wennen zijn dat ze niet meer terecht kunnen op hun oude plek. Om die overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen heeft de Bibliotheek het afgelopen jaar werkgroepen ingesteld, die de praktische zaken voorbereiden zodat de Bibliotheek in het nieuwe gebouw optimaal kan functioneren. Bijvoorbeeld de Projectgroep 'ICT- en AV-aansluitingen', Projectgroep 'Diensten en Organisatie-ontwikkeling Forum' of de Werkgroep 'Logistiek'. Deze laatste groep heeft onder andere een systeem uitgezocht om aangevraagde boeken zo snel mogelijk uit het magazijn bij de balie te krijgen.

De medewerkers informatiebemiddeling moeten in het Forum een veel bredere groep gebruikers kunnen helpen dan in de huidige situatie. Bovendien streeft de Bibliotheek naar een avond- en weekendopenstelling in het Forum. Om na te gaan wat nodig is om de dienstverlening aan de balie en in de publieksruimten goed te laten functioneren, heeft de Bibliotheek ook een werkgroep samengesteld die zich specifiek daarmee bezighoudt.

De verhuizing brengt ook veel werk met zich mee op het gebied van collectievorming en onderwerpsontsluiting.
De collectie, die nu nog over 19 locaties is verdeeld, wordt ontdubbeld en om de bibliotheek-gebruikers in het Forum nog beter van dienst te kunnen zijn, wordt de collectie in een éénduidig en gestructureerd systeem geplaatst. Nu zijn er evenveel systemen als bibliotheken en daarom krijgen alle publicaties die verhuizen een nieuwe codering. Als voorbereiding is een aantal jaren geleden een rubriekensysteem ontwikkeld, dat als basis voor het nieuwe plaatsingssysteem dient. In 2003 zijn we begonnen met het toekennen van deze nieuwe rubrieken aan alle publicaties.

Een onderdeel van deze operatie is het selecteren van een beperkt aantal documenten dat in de open opstelling van het Forum geplaatst wordt.
Vóór het selecteren zijn de collecties in de open opstelling bepaald:

- browse-collectie met boeken uit alle vakgebieden (maximaal 45.000 banden)
- naslagwerkencollectie met (vak)woordenboeken, encyclopedieën, atlassen etc. (maximaal 1550 banden)
- onderwijscollectie met vooral collegedictaten en readers
- lopende tijdschriften (alleen de laatste jaargang).

Voor de eerste twee collecties worden documenten geselecteerd volgens een aantal criteria. Zo moeten deze collecties een goede afspiegeling vormen van de diverse vakgebieden van Wageningen UR. Elk vakgebied biedt een zo compleet mogelijk overzicht van actuele informatie. Eventueel wordt op bepaalde vakgebieden extra gecollectioneerd.
Van boeken die veel worden uitgeleend moeten extra exemplaren geselecteerd worden voor het magazijn. Ook de boeken die nu nog in de bibliotheek van Hogeschool Larenstein in Deventer staan verhuizen naar het Forum, voor een groot deel naar de open opstelling. Met het actief selecteren van die documenten moet nog begonnen worden.
Naar verwachting komen er in de Forum-bibliotheek veel meer studenten en daarom is het nodig om extra aandacht te besteden aan de collectie voor deze doelgroep. Studieboeken, zowel verplichte als aanbevolen, moeten (liefst in meervoud) beschikbaar zijn met in ieder geval één niet-uitleenbaar exemplaar in de open opstelling.

BIBLIOTHEEK LEEUWENBORCH VERHUIST MAAR BLIJFT

In de oorspronkelijke plannen voor het Forum werd bepaald dat Bibliotheek Leeuwenborch niet meeverhuist. Begin dit jaar is er een haalbaarheidsonderzoek gehouden of integratie alsnog mogelijk is. Uit het onderzoek bleek dat dit ongewenst en technisch onmogelijk is. Er komt te weinig ruimte in het Forumgebouw om ook de Leeuwenborchbibliotheek te kunnen opnemen. De bibliotheeklocatie kreeg echter wel met een verhuizing te maken. Het gebouw De Leeuwenborch wordt gerenoveerd en de bibliotheek is voor een periode van circa anderhalf jaar gehuisvest in het voormalige IMAG-gebouw.

Deze verhuizing vond plaats in mei. Alle monografieën zijn samen met de kasten verhuisd. Het inpakken van de boeken, het afbreken en weer opbouwen van de kasten en het uitpakken van de boeken is in ruim drie weken gerealiseerd door de bibliotheekmedewerkers, werkstudenten en beroepsverhuizers.
In augustus 2005 betrekt de bibliotheek weer het oude, vertrouwde gebouw, dat geheel gerenoveerd en uitgebreid zal zijn.
Ook de bibliotheek ondergaat een gedaanteverandering. De muren worden in lichte kleuren geschilderd, de vloerbedekking wordt vervangen evenals de verlichting en de klimaatbeheersing. Naar verwachting wordt ook het meubilair vernieuwd. De oudere boeken en jaargangen van tijdschriften worden in het souterrain geplaatst. Meer recente boeken en lopende jaargangen van tijdschriften krijgen een plaats op de begane grond. Het is de bedoeling dat het aantal studieplaatsen gelijk blijft (100). Nieuw zijn de werkplekken voor groepjes van maximaal 4 studenten.

De tijdelijke behuizing van Bibliotheek Leeuwenborch

Ellen van Breda
Locatiehoofd PPO-bibliotheken

INFORMATIEVAARDIGHEDEN: LEREN OMGAAN MET DE DIGITALE BIBLIOTHEEK

In 2004 is het nieuwe, webbased vak 'Informatievaardigheden' door veel meer studenten gevolgd. Binnen de Wageningse opleidingen is 'Informatievaardigheden' in drie nieuwe vakken opgenomen. In totaal levert het nu een bijdrage aan veertien vakken.

'Informatievaardigheden' is inmiddels ook een vast onderdeel geworden van het takenpakket van de informatiespecialisten voor de verschillende Sciences Groups. De informatiespecialisten zijn de uitvoerders van het vak, dat aangeboden wordt in samenwerking met leerstoelgroep Educatie en Competentie Studies. De leerstoelgroep coördineert de activiteiten.
Een steun in de rug bij het verder uitzetten van het vak is de brief 'Onderwijskaders Bachelor- en Mastersopleidingen Wageningen Universiteit 2005/2006' van het College van Bestuur, die is bekrachtigd door de Studentenraad. Deze brief gaf als uitgangspunt voor competenties o.a. aan: ' *"In iedere Bachelor- en Masteropleiding wordt aantoonbaar aandacht besteed aan informatie-vaardigheden".*
Deze welkome steun was aanleiding voor een extra inspanning van de Bibliotheek om het vak onder de aandacht te brengen van de opleidingen.

De inhoud van het vak is ook verder ontwikkeld. Nieuwe modules werden toegevoegd over internetbronnen, zoeken op het internet en werken met kaartmateriaal. Tentamenvragen en opdrachten werden verbeterd en deels opgenomen in depots (pools) binnen Blackboard. Dit bevordert een verantwoord hergebruik.

De studenten zijn vrijwel unaniem zeer te spreken over het vak. Bij een evaluatie binnen het vak 'Academic Master Cluster 1' kwam het vak als beste onderdeel naar voren. Ook de studenten van de studentenbibliotheekcommissie gaven aan dat het vak bijzonder belangrijk is. De verwachting is dat in 2005 het aantal deelnemers aan 'Informatievaardigheden' zal toenemen. Er wordt extra aandacht besteed aan AIO's (PhD-ers) bij de onderzoekscholen.

ETALAGE VAN DE WAGENINGSE WETENSCHAPPELIJKE PRODUCTIE

Wageningen Yield (WaY)

In 2004 zijn goede resultaten geboekt in de ontwikkeling en de verbetering van WaY, het publicatiebestand van Wageningen UR. De ontwikkeling vond plaats op drie fronten:

- het stroomlijnen van de complexe logistiek van gegevens
- het opnieuw verbeteren van de functionaliteit van de website
- de verdere ontwikkeling van het bestand als bron voor de Institutional Repository in het kader van het DARE project.

De implementatie van het onderzoeksregistratiesysteem METIS bij een groot aantal leerstoelgroepen en instituten van Wageningen UR is aangegrepen om een directe koppeling tussen METIS en WaY tot stand te brengen. Dit heeft ertoe geleid dat het invoeren van publicatiegegevens nu vrij soepel verloopt. Helaas betekent dit nog niet dat alle invoer actueel is. Ook is het nog veel werk om de full text van publicaties, na invoer van bibliografische gegevens, op te sporen. Wij voorzien dat de implementatie van SFX voor een groot aantal bronnen verlichting kan brengen.
De verbetering van de logistiek heeft ertoe geleid dat eind 2004 de beslissing is genomen om de separate bestanden DLOPubs en LUWPubs af te sluiten. Wageningen UR beschikt nu over één kanaal voor alle publicatiegegevens. Een verdergaande integratie van Wageningen Yield met de bestanden van de Bibliotheek, onder andere Wageningen Catalogus en ARTIK, wordt momenteel in het kader van het project WaYPubs uitgewerkt.

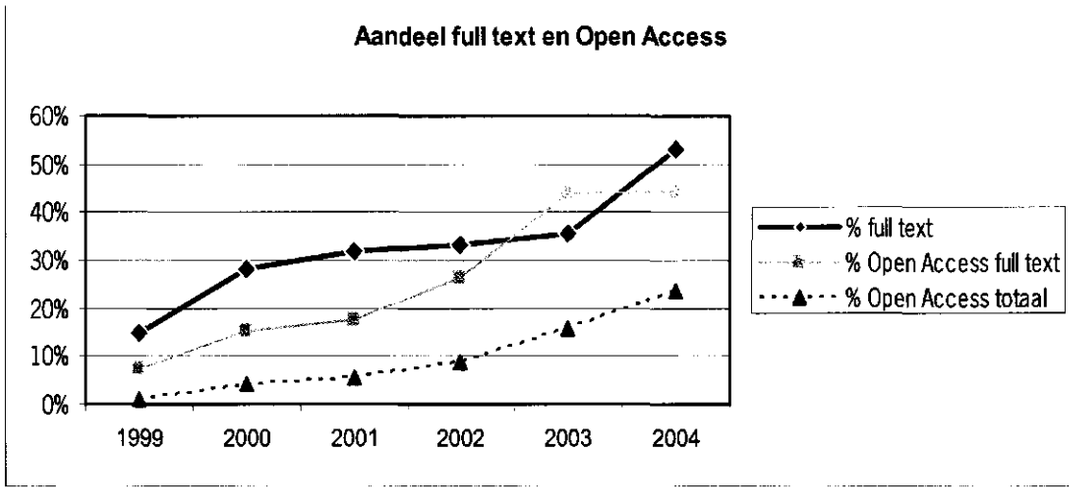
Volgend op de definitieve samenvoeging van DLOPubs en LUWPubs werd de functionaliteit van de website WaY uitgebreid met 'Advanced Search'. Hiermee is het mogelijk om op zeer gedetailleerd niveau zoekvragen te stellen. Daarnaast is een zogenaamde 'Wizard' onder de noemer 'Link to WaY' ontwikkeld, waarmee dynamische publicatielijsten vanuit WaY gepubliceerd worden op de internet- en intranetsites van Wageningen UR. Daarmee wordt ook de efficiency aan de afnemerskant verbeterd: webmasters hoeven niet meer zelf publicatielijsten bij te houden. In het najaar werden circa 100 webmasters binnen Wageningen UR aangeschreven om ze op deze mogelijkheid te attenderen.

De in 2003 geïntroduceerde mogelijkheid om op basis van thesaurusconcepten te zoeken naar experts in de database met behulp van Collexis Search werd voorlopig nog niet opengesteld. Er bleken nog té veel ongewenste resultaten te worden gegenereerd. In het najaar is in samenwerking met Collexis gestart met een hernieuwde pilot waarin ook de mogelijkheid voor full text zoeken wordt toegevoegd.

Gegeven de bovenstaande ontwikkelingen heeft WaY in zijn functie als de etalage van Wageningen UR een grote sprong gemaakt naar volwassenheid. Voor WaY in zijn functie als Institutional Repository met optimaal toegankelijke publicaties blijft er nog wat te wensen over. Onderstaande tabel laat zien dat er groei zit in het aantal full text links. Binnen dat aantal full text links groeit ook het aantal in Open Access beschikbare documenten.

Jaar	*Aantal records*	*Full text*	*Open Access*	*% Open Access totaal*
1999	6162	908	68	1,10
2000	5934	1659	250	4,21
2001	5624	1781	309	5,49
2002	5417	1805	472	8,71
2003	4955	1750	767	15,48
2004	2500	1324	588	23,52

Onderstaande grafiek laat de percentuele groei van het aantal full text links en het aantal Open Access documenten daarbinnen zien.

Er resteert echter toch nog een substantieel aantal publicaties waarvan alleen bibliografische gegevens aanwezig zijn. Ook in de recente jaargangen. Het zijn vooral de publicaties bij de minder gerenommeerde uitgevers en de minder zwaarwegende publicatietypes die nauwelijks zijn te traceren. Open toegankelijk zijn voornamelijk de door Wageningen UR geproduceerde rapporten.

De infrastructuur ligt er, maar nu de inhoud nog. In het kader van het DARE project 'Keur der Wetenschap' wordt momenteel gewerkt aan het verzamelen van alle publicaties van tien Wageningse wetenschappers. Dit project geeft een indicatie van het werk dat ons te wachten staat als de ambitie om WaY vollediger te maken waargemaakt zou worden. Bijvoorbeeld het nazoeken van onvolledige of matig gestructureerde gegevens en copyrightproblemen uitzoeken. Duidelijk is dat de routine en de middelen voor het publiceren via Open Access nog onvoldoende ingeburgerd zijn bij de meeste onderzoekers. De Bibliotheek wil en moet daar dienstbaar in zijn, ook al zal Open Access op grote schaal nog even op zich laten wachten.
Binnen Wageningen UR realiseert men zich gelukkig dat de Bibliotheek ook in het kader van kennisverspreiding een belangrijke toegevoegde waarde kan bieden. Onze grote betrokkenheid bij METIS, We@WUR en Groen Kennisnet zijn daarvan voorbeelden.

Het enthousiasme rond Wageningen Yield, dat zowel binnen als buiten Wageningen naar voren komt, geeft vertrouwen dat WaY op de goede weg is.

METIS

De invoer van publicaties in het Wageningse METIS-bestand is goed op gang gekomen.
In de loop van de zomer zijn RIVO, ID-Lelystad, PV en LEI begonnen met het invoeren van publicaties. Begin 2005 volgen ook Plant Research International, PPO, A&F en RIKILT.
Er is een begin gemaakt met het invoeren en controleren van projectgegevens door de onderzoekscholen van Wageningen UR in het kader van de jaarlijkse onderzoekinventarisatie.

Landelijk is METIS meer samen gaan werken met NIWI, NWO en SURF. Er wordt naar gestreefd om METIS als invoermodule te gebruiken voor de institutionele repositories van het DARE project. De Nederlandse Onderzoek Databank van NIWI maakt nu gebruik van dynamische links naar de METIS-bestanden van zes universiteiten voor het aanbieden van publicatielijsten van onderzoekers.

In april werd door het UCI, de producent van de METIS-software, een zeer succesvol symposium georganiseerd met als titel 'METIS in context'. De spilfunctie van metadata in de informatie-maatschappij'. Op deze bijeenkomst werd het belang van een goede registratie van onderzoeks-informatie in een nationale en internationale context toegelicht voor een publiek van beleidsmakers en anderen, die met onderzoeksregistratie te maken hebben.

MEER MOGELIJKHEDEN VOOR OPEN ACCESS PUBLICEREN

Bibliotheek Wageningen UR heeft een institutioneel lidmaatschap afgesloten met PLoS, Public Library of Science, een digitale uitgever, die wetenschappelijke informatie publiceert volgens het Open Access-model.
De op deze manier gepubliceerde artikelen zijn via internet vrij toegankelijk voor elke belangstellende, er zijn geen betaalde abonnementen.
Auteurs, die op deze manier willen publiceren, betalen een vast bedrag per publicatie aan de uitgever, waarmee de productiekosten van deze vrij-toegankelijke digitale tijdschriften deels worden gedekt.

Het lidmaatschap geeft elke Wageningen UR-wetenschapper de mogelijkheid om tegen gereduceerde kosten te publiceren in de digitale tijdschriften van PLoS. Dit lidmaatschap voor Wageningen UR volgt op het eerder afgesloten soortgelijke lidmaatschap met Biomed Central, ook een bekende digitale uitgever.

Zijn de kosten van publicatie van een artikel bij Biomed Central geheel afgedekt door het lidmaatschap van Bibliotheek Wageningen UR, bij PLoS ontvangt elke Wageningen UR-auteur op basis van het lidmaatschap op de publicatiekosten per artikel (à $ 1500) een reductie van 20%. Als het publiceren in PLoS-tijdschriften door Wageningse wetenschappers aantrekt, loopt de korting op tot 75% per artikel.

Biomed Central publiceert al enkele jaren op de wetenschapsgebieden biologie en geneeskunde. Eind 2004 heeft zij meer dan 100 digitale tijdschriften in haar portfolio.
PLoS publiceerde oktober 2003 haar eerste digitale tijdschrift 'PLoS Biology'. In oktober 2004 volgde haar tweede digitale tijdschrift 'PLoS Medicine'.

URL: www.plos.org en www.biomedcentral.com

Hugo Besemer en Hubert Krekels
Informatiespecialist; Hoofd Bibliotheek Animal Sciences Group

ELEKTRONISCHE TIJDSCHRIFTEN EN BESTANDEN

Naar één tijdschriftencollectie voor Wageningen UR

Nadat in 2003 de tijdschriftbudgetten van alle onderdelen van Wageningen UR samengevoegd en de bestaande collecties geïntegreerd zijn, is in 2004 veel tijd besteed aan verbetering van de collectie. In 2003 en 2004 werden meer tijdschriftabonnementen omgezet naar e-only dan was voorzien. Ook konden meer abonnementen voor gedrukte tijdschriften worden ontdubbeld. Daardoor ontstond ruimte in het collectiebudget, die gebruikt werd voor het versterken van de collectie.
Belangrijk in deze zijn de backfiles, de elektronische archieven van tijdschriften. Hiermee werd de toegang tot full text artikelen uit de oudere wetenschappelijke tijdschriften van o.a. Wiley, Elsevier en JSTOR gerealiseerd. Veelal gaat het om publicaties van vóór 1995, vanaf de eerste aflevering van het betreffende tijdschrift. Soms zelfs teruggaand tot 1665 (Philosophical Transactions van The Royal Society).
Hierdoor wordt het makkelijker voor bibliotheekgebruikers om de artikelen te vinden en te lezen. Vaak is sprake van een uitbreiding van de collectie waardoor de elektronische bibliotheek extra verdieping krijgt. Het gebruik van backfiles maakt nu al ongeveer 20% uit van het totale gebruik van het aanbod van full text artikelen.

Als gevolg van de ontwikkelingen in de elektronische bibliotheek zijn niet alleen de tijdschriften beter toegankelijk geworden, maar is het aanbod van vakgebieden ook sterk verbreed. Met een aantal uitgevers zijn landelijk – in UKB-verband – contracten afgesloten voor alle tijdschriften van deze uitgevers. Tegen relatief lage kosten is de tijdschriftencollectie van Wageningen UR hierdoor sterk in omvang toegenomen. Hoewel nog steeds de klassieke Wageningse tijdschriften het hoogst scoren in de gebruiksstatistieken, zien we daarin steeds meer tijdschriften verschijnen die voorheen niet in abonnement waren. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het opkomen van nieuwe vakgebieden, anderzijds door verbreding van het interessegebied binnen vakgebieden. Zo is er bijvoorbeeld een toenemende belangstelling voor psychologie, onder andere vanuit het consumentenonderzoek.

Na een aanvankelijke aarzeling hebben de medewerkers van Wageningen UR het fenomeen elektronisch tijdschrift snel geaccepteerd. Vanwege de grote voordelen bij het beheer, de lagere kosten en het feit dat het gebruik van gedrukte tijdschriften snel afnam heeft de Bibliotheek gekozen voor e-only waar mogelijk. Het gedrukte tijdschrift wordt alleen nog aangehouden als:

- de uitgever alleen de combinatie gedrukt + elektronisch aanbiedt
- de uitgever de beschikbaarheid van het elektronische archief niet kan garanderen
- de gedrukte versie meer informatie biedt dan de elektronische
- de afbeeldingen in de gedrukte versie van veel betere kwaliteit zijn.

Statistische gegevens over de groei en het gebruik van de tijdschriftencollectie

De collectie vertoont een enorme stijging van het aantal elektronische tijdschriften over de laatste jaren. Deze collectie is van ongeveer 3.100 titels eind 2001 gestegen naar 5.200 titels in 2004. Daarnaast is de Bibliotheek ook actief in het collectioneren van elektronische versies van boeken, dissertaties en rapporten. Momenteel wordt in Wageningen Catalogus, naast de tijdschriften, naar nog zo'n 14.000 full text items gelinkt. Dit is een toename van ongeveer 10.000 sinds december 2001. Op basis van de statistieken voor elektronische tijdschriften is te zien dat in 2001 per maand ongeveer 17.000 artikelen van Elsevier werden gedownload, tegen bijna 38.000 nu. Ruim een verdubbeling!

Citatie-analyses

De Bibliotheek heeft toegang tot de citatieproducten van ISI (Web of Science, Journal Citation Reports en Essential Science Indicators). Hierdoor is het mogelijk om gedegen citatie-analyses uit te voeren. Tot voor kort werden citatie-analyses voor de visitaties van de VSNU meestal uitgevoerd door het CWTS in Leiden. Dankzij de nieuwe opzet van de visitaties mogen de onderzoekscholen dit ook elders laten doen. De Bibliotheek heeft het afgelopen jaar ondermeer

de citatie-analyses uitgevoerd voor de Wageningse onderzoekscholen WIAS en VLAG. Daarnaast worden dit soort onderzoeken ook gedaan voor Benoemings Advies Commissies bij aanstellingen van nieuwe hoogleraren. De citatie-analyses vormen daarvoor een zeer gewaardeerd additioneel selectie-instrument.

Bestanden

Themabestand Voeding: informatie over onderzoekers, onderzoeksinstellingen en onderzoek

Bibliotheek Wageningen UR heeft samen met de Sectie Onderzoek Informatie NIWI-KNAW het initiatief genomen voor het themabestand Voeding. In Voeding kunt u zoeken naar informatie over onderzoekers, onderzoeksinstellingen en -activiteiten op het gebied van voeding in Nederland. Gegevens over onderzoek zijn uitgesplitst naar de voornaamste disciplines en toepassingsgebieden. Zo kan bijvoorbeeld worden gezocht naar onderzoek op het gebied van levensmiddelenleer, plantaardige producten of voedselzekerheid.
Het themabestand Voeding is opgezet aan de hand van beschikbare project-, programma-, instituuts- en persoonsgegevens van het relevante onderzoek en de daarbij betrokken instellingen en onderzoekers uit de Nederlandse Onderzoek Databank (NOD). In samenwerking met de onderzoekers in dit vakgebied wordt dit themabestand aangevuld en onderhouden, zodat een zo volledig mogelijk en betrouwbaar beeld wordt gegeven van de Nederlandse publieke onderzoeksinspanningen op het gebied van voeding. Het bestand wordt wekelijks geactualiseerd.

URL: www.niwi.knaw.nl/nl/oi/voeding/

Consumer and Household Studies database

Voor een aantal leerstoelgroepen van de Social Sciences Group van Wageningen UR maakt de Bibliotheek al ruim 20 jaar het bestand Home Economics met artikelen over consumenten-, huishoud- en gezinsstudies. Op verzoek van en in overleg met deze leerstoelgroepen heeft Bibliotheek Wageningen UR het bestand Home Economics vernieuwd. Omdat de consument vanaf nu nog meer centraal staat is voor een nieuwe naam gekozen: Consumer and Household Studies database.

Nieuw is onder andere:

- een selectie van boeken uit Wageningen Catalogus
- het zoeken op thema (subject areas). De tien thema's bieden gezamenlijk een overzicht van het totale bestand
- een tijdschriftenlijst die toegang geeft tot alle artikelen in die tijdschriften.

Het bestand omvat momenteel meer dan 30.000 records, waarvan 80% tijdschriftartikelen en 20% boeken en rapporten. Van de recente collectie is 30% zelfs full text te bekijken.

URL: www.library.wur.nl/consumer

ISRIC – World Soil Information database

Het ISRIC heeft sinds 1966 een collectie opgebouwd van boeken, kaarten, foto's, landeninformatie, databases en ander materiaal op het gebied van bodemkunde, bodembeheer en verwante onderwerpen. De informatie was beschreven in de ISRIC – World Soil Information database, maar dit bestand was tot voor kort alleen beschikbaar op locatie. Bibliotheek Wageningen UR heeft het bestand aangepast, beschikbaar gesteld en doorzoekbaar gemaakt via internet. De gevonden documenten zijn niet te leen maar in te zien bij het ISRIC, Duivendaal 9, 6701 AR Wageningen.

URL: www.library.wur.nl/isric/

SFX: EEN DIRECTE LINK TUSSEN TITELBESCHRIJVINGEN EN DOCUMENTEN

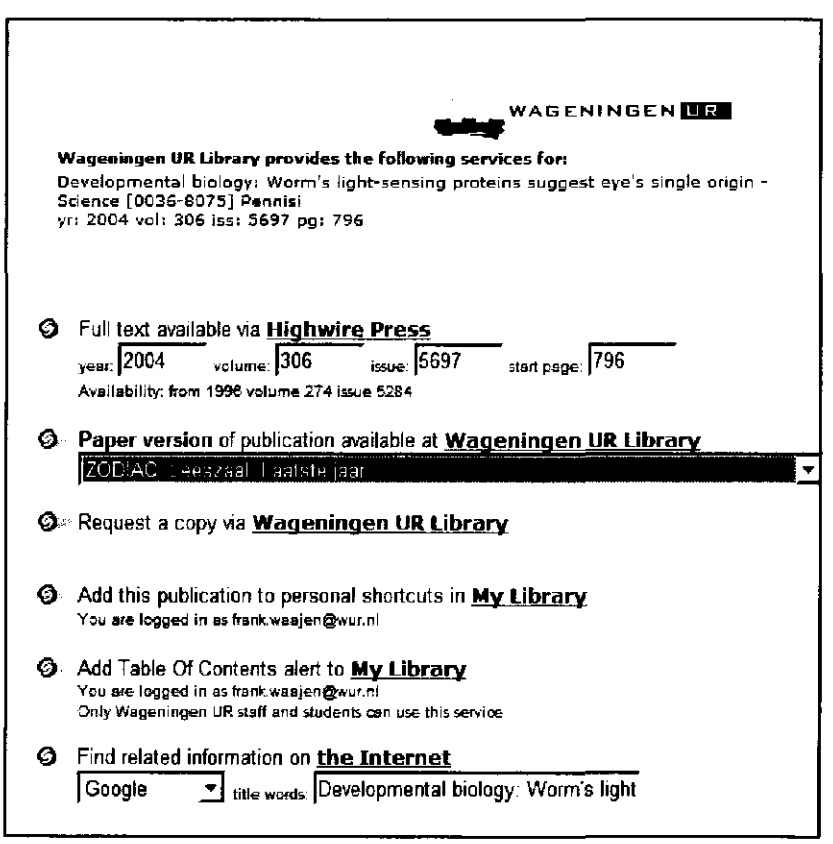
2004 was het jaar van de introductie van SFX in de Wageningen Desktop Library.
SFX wordt gebruikt om vanuit een titelbeschrijving van een boek, tijdschrift of artikel in willekeurig welke digitale catalogus of bibliografie een link te maken naar diensten die Bibliotheek Wageningen UR aanbiedt voor het verkrijgen van de gevonden publicatie. Dit gaat op basis van een algemeen geaccepteerde standaard 'het Open URL'.

Zoeken in de Wageningen Desktop Library, bijvoorbeeld in Wageningen Catalogus, Web of Science, de nieuwe bibliografie van SCOPUS, de bibliografieën van CSA of Silverplatter, levert altijd titelbeschrijvingen op die zijn voorzien van een SFX-knop.

Deze SFX-knop geeft een menu met mogelijkheden om snel documenten en andere relevante informatie te krijgen.
Is de gezochte publicatie full text beschikbaar, dan biedt SFX een directe link aan naar het full text document.
Is de gedrukte publicatie in bezit van Bibliotheek Wageningen UR, dan toont SFX in welke bibliotheeklocaties deze publicatie aanwezig is.
SFX geeft u ook altijd de mogelijkheid om het gevraagde document of een fotokopie aan te vragen, waar ter wereld het document ook beschikbaar is.
Ook maakt SFX het mogelijk een verwijzing naar het document op te nemen in uw lijst van persoonlijke Shortcuts in My Library en inhoudsopgaven te laten toevoegen aan uw persoonlijke attenderingssysteem in My Library.
Tot slot kunt u met SFX op basis van de trefwoorden bij de publicatie verder zoeken op internet.

Vanaf andere werkplekken dan uw Wageningen UR-werkplek, bijvoorbeeld thuis, kunt u SFX ook gebruiken, maar alleen als u toegang heeft via My Library.

URL: www.library.wur.nl/desktop

Marja Maclaine Pont en Ger Spikman
Informatiespecialist A&V; Hoofd Selectie- en Contentmanagement

SCOPUS

DOCUMENTLEVERANTIE LANGS DE LAT VAN ISO 9001-2000

De sectie Documentleverantie van de afdeling Logistiek heeft dit jaar de levering verzorgd van ruim 40.000 literatuuraanvragen.
De enorme toename in het aanbod van elektronische tijdschriften heeft ook gevolgen voor de documentleverantie. Werden voorheen alleen artikelen geleverd uit gedrukte tijdschriften, in 2004 is de levering uit elektronische tijdschriften opgelopen tot 37%. In 2003 bedroeg dit percentage al 20%, terwijl dat in 2001 nog geen 5% was.
Een andere belangrijke verandering is de grote teruggang van de levering per post. In 2004 is 90% van alle documenten per e-mail verstuurd.

Kwaliteitsmanagement is één van de strategische speerpunten van de Bibliotheek. Een manier om dit te realiseren is het werken volgens de kwaliteitsnorm ISO 9001:2000. In 2004 zijn de processen van de sectie Documentleverantie langs de lat van deze ISO-richtlijn gelegd.

Tijdens het certificatietraject zijn alle processen van de sectie geanalyseerd en waar nodig verbeterd. Op belangrijke momenten in de processen zijn indicatoren benoemd waarmee een aantal kritische punten wordt gemeten. Daarnaast zijn indicatoren bepaald waarmee de kwaliteit van de levering wordt gecontroleerd. Hiermee wordt zowel de kwaliteit als de snelheid van de levering op een hoog niveau gehouden.

Aan het einde van dit traject is geconcludeerd dat een formele certificatie niet zinvol is, omdat er geen wettelijke taken zijn, de markt er niet om vraagt en de kosten van certificatie hoog zijn. Ook leidt het volgen van de richtlijnen er niet noodzakelijkerwijs toe dat kwaliteit wordt geleverd. Er wordt alleen gegarandeerd dat alle regels en procedures zijn gevolgd.
Het certificatietraject heeft wel een kwaliteitshandboek opgeleverd, waarin de opbouw van de sectie, de kwaliteitsdoelstellingen en het processchema zijn beschreven. De belangrijkste processen, de middelen die de sectie ter beschikking staan en de methoden van meten en bijsturen zijn daarin opgenomen.
Om de wensen van onze klanten in beeld te brengen wordt begin 2005 een klanttevredenheids-onderzoek uitgevoerd.

GEBRUIKERSONDERZOEK 2004

In het verslagjaar heeft Bibliotheek Wageningen UR weer een gebruikersonderzoek gehouden via het Amerikaanse systeem LibQUAL+™, dat staat voor Library Service Quality survey.
In tegenstelling tot vorig jaar is er deze keer uit elke gebruikersgroep (te weten: studenten, AIO's, faculteit, staf) een willekeurige groep personen uitgenodigd de enquête in te vullen. Van de 2.100 genodigden hebben 373 personen het formulier ingevuld. Dit is een responsepercentage van 18, wat hoger is dan vorig jaar.
De gebruikers geven bij elk onderdeel van de dienstverlening drie cijfers (van 1-9), en wel voor:

- het niveau dat ze minimaal acceptabel vinden (minimum)
- het niveau dat ze persoonlijk wensen (wens)
- het niveau dat ze op dit moment ervaren (waargenomen).

De Bibliotheek heeft de ambitie uitgesproken om met het niveau van de dienstverlening zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van de gebruikers. Dit betekent dat de lat hoger komt te liggen voor de Bibliotheek. Immers, het waargenomen niveau wordt dan afgezet tegen het niveau van de wens, dat uiteraard hoger is dan het niveau van minimaal acceptabel.

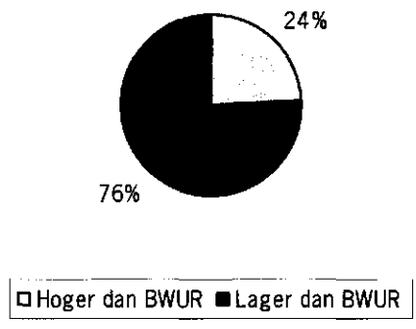
In het algemeen scoort de Bibliotheek iets beter dan vorig jaar. De respondenten zijn in grote lijnen tevreden met de geboden diensten en producten. Vooral de uitbreiding van digitaal beschikbare tijdschriften (met name oudere jaargangen) en de off-campus toegang tot de elektronische bibliotheek roepen positieve reacties op. Ook de dienstverlening door bibliotheek-medewerkers wordt gewaardeerd.

Veel respondenten, met name studenten, hebben moeite met het zelfstandig zoeken naar en vinden van de informatie die zij nodig hebben. Als redenen worden vooral genoemd:

- te veel verschillende plaatsingssystemen
- te veel bibliotheeklocaties
- website en digitale zoeksystemen die als niet-gebruiksvriendelijk worden ervaren.

De eerste twee punten worden opgelost bij de verhuizing naar het Forum in 2006. De Bibliotheek streeft ernaar om in het Forum ook de openingstijden, een ander onderdeel waar men nu niet tevreden over is, ruimer te maken.
Voor het derde punt wordt een oplossing gezocht in een meer gebruiksvriendelijke opzet van de website en (waar mogelijk) van de digitale zoeksystemen. Tevens zal bij de instructie in bibliotheekgebruik meer aandacht besteed worden aan het digitaal zoeken naar informatie.

De benchmark met de andere LibQUAL+™-deelnemers (in totaal 202) laat zien dat de Bibliotheek beduidend beter scoort dan vorig jaar. In 2003 scoorde 47% van de deelnemende bibliotheken hoger dan Bibliotheek Wageningen UR, in het verslagjaar was dat 24%.

SERVICE LEVEL AGREEMENTS

De Bibliotheek wil de afspraken met de Sciences Groups en de Raad van Bestuur over de geleverde diensten en de beschikbare budgetten goed verankeren en daar ook verantwoording over afleggen. De in 2003 gestarte ontwikkeling van Service Level Agreements (SLA's) werd in 2004 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

In 2003 is afgesproken om de SLA als sturingselement nog tot 2006 als vingeroefening te gebruiken. Op basis van het oorspronkelijke document werd een nieuwe versie van de bij de SLA behorende productcatalogus ontwikkeld. Hierin wordt een centrale plek ingenomen door de drie kerndiensten van de Bibliotheek: collectie, virtuele bibliotheek en lokale bibliotheek (zie figuur op volgende pagina).

De methode om kosten toe te rekenen aan afzonderlijke afnemers werd verder bijgesteld. De integrale tijdschrijfgegevens van de Bibliotheek liggen ten grondslag aan deze berekeningen. Maar het is niet alleen een kwestie van calculeren. Er werd ook intensief gediscussieerd over de vraag welke elementen in de dienstverlening bij voorkeur vanuit centrale middelen veiliggesteld moeten worden en welke diensten variabel kunnen zijn, afhankelijk van de wensen en mogelijkheden van de Sciences Groups. Gegeven de verdergaande centralisering van de Bibliotheek zal het geen verbazing wekken, dat een substantieel deel van haar dienstverlening niet meer is toe te rekenen aan afzonderlijke Sciences Groups. Een groot deel van de collectie bijvoorbeeld, wordt voor gezamenlijk gebruik ingekocht en daarom moet er ook gezamenlijk sturing aan worden gegeven. Hetzelfde geldt voor de systemen en activiteiten op het gebied van content management.

Toch kunnen we constateren dat de SLA als sturingselement ook op het niveau van Sciences Groups zijn vruchten begint af te werpen. De in het najaar van 2004 gehouden inventarisatieronde waarbij alle bibliotheekcommissies hun wensen en aandachtspunten rond de Bibliotheek aan de hand van de productcatalogus kenbaar konden maken, leverde een schat aan informatie op. Niet alleen in de vorm van sturingsinformatie voor de Bibliotheek, maar ook in de vorm van verdiepend inzicht in de kostenopbouw van bibliotheekdiensten voor de leden van de bibliotheekcommissies. De nieuwe advies- en evaluatiestructuur die gelijktijdig met de SLA's is geïntroduceerd heeft in deze aanpak zijn bestaansrecht al bewezen. De SLA's bieden aan de bibliotheekcommissies, de Bibliotheekraad en de Raad van Bestuur een concreet instrument om richting te geven aan de ontwikkeling en instandhouding van de Bibliotheek.

Naar verwachting zullen de Raad van Bestuur en de Directies van de Sciences Groups begin januari 2005 een definitieve versie van de SLA ondertekenen. In het komende jaar wordt vooral gewerkt aan de ontwikkeling van kengetallen voor de evaluatie van de SLA's.

Producten en diensten van Bibliotheek Wageningen UR

Liesbeth Mols
Documentalist

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Samenstelling

Eind november 2004 waren 117 medewerkers in dienst van Bibliotheek Wageningen UR (93 fte), waarvan 62% vrouwen en 38% mannen. De gemiddelde leeftijd van de bibliotheekmedewerkers was 47 jaar en 65% is 45 jaar of ouder. Bijna 95% heeft een vaste aanstelling en de gemiddelde diensttijd is 17 jaar. Ruim 60% van de medewerkers werkt in deeltijd (voornamelijk tussen 16 en 32 uur).

Interne voorlichting

Interne voorlichting en - nieuwsvoorziening vinden hoofdzakelijk plaats via intranet en de interne nieuwsbrief. Deze digitale nieuwsbrief verschijnt wekelijks en is mede door de stimulans van de directie in het afgelopen jaar toegenomen in omvang en verschijningsfrequentie. De nieuwsbrief heeft een vaste plaats veroverd en wordt steeds vaker gevoed door bijdragen van het bibliotheekpersoneel.
In sommige gevallen wordt voor de interne voorlichting gebruik gemaakt van een PIM. In deze Periodieke Informatiebijeenkomsten voor Medewerkers wordt het personeel op de hoogte gebracht van belangrijke ontwikkelingen. PIM's vinden in een ochtend- en middagsessie plaats en worden gepresenteerd door de verantwoordelijke personen binnen de organisatie. Dit jaar zijn twee PIM's georganiseerd over DARE/SFX en over het Forum.

Om het personeel op de hoogte te houden van de ontwikkelingen rond het Forum is op intranet een pagina samengesteld, waarop alle Forum-informatie wordt verzameld.

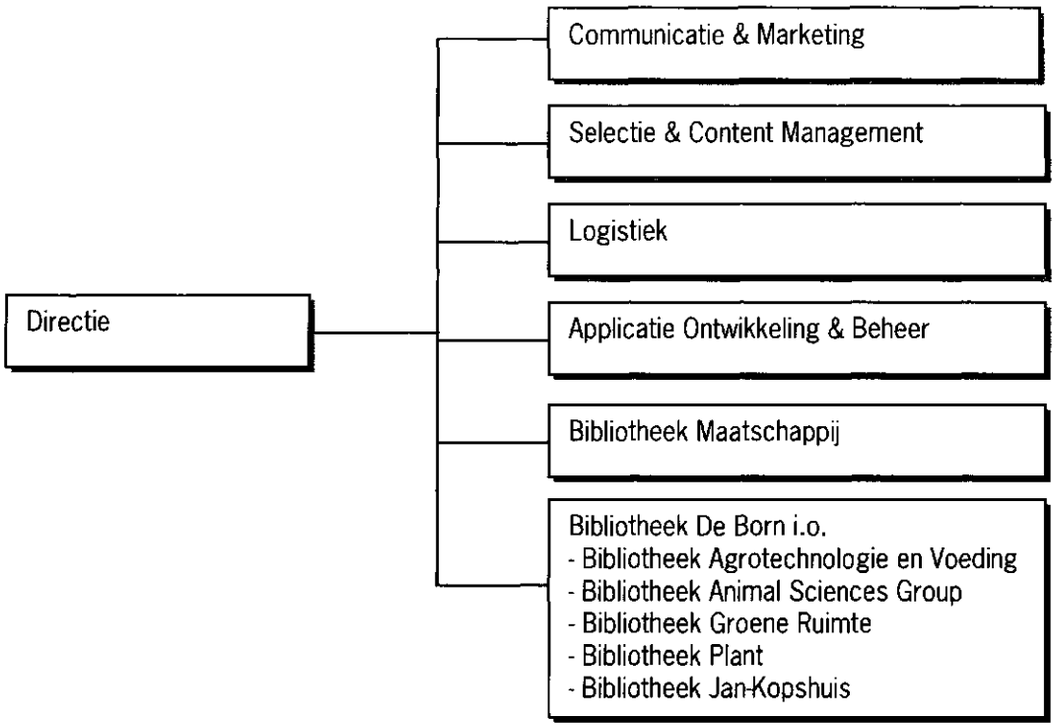
Organisatie-ontwikkelingsplan

Op 1 maart 2002 ontstond door een reorganisatie één bibliotheekorganisatie voor Wageningen UR. De toekomstige organisatie en personeelsformatie zijn indertijd gebaseerd op de Bibliotheek die per medio 2006 voor het grootste deel in het nieuwe Forum een plaats krijgt.
Voor de overgangsperiode - van 2002 tot 2006 - met nog een groot aantal bibliotheeklocaties, is een personeelsformatie voorzien, die geleidelijk maar voor het grootste deel bij de verhuizing naar het Forum, vervalt.

Na twee jaar werken in de overgangsorganisatie is een aantal kleine wijzigingen in de organisatie en de formatie wenselijk. Deze aanpassingen zijn nodig om optimaal te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de bedrijfsvoering van de Bibliotheek en op veranderingen in de omgeving van de Bibliotheek.
Mogelijke andere aanpassingen worden in de komende twee jaren nog wel zichtbaar en worden dan op een vergelijkbare manier behandeld.
De gesignaleerde aanpassingen zijn relatief eenvoudig en kunnen binnen de organisatie in goed overleg worden opgelost. Een formele reorganisatie is daarvoor niet nodig.
Besloten is binnen de Bibliotheek een organisatie-ontwikkelingstraject te starten om de genoemde aanpassingen in organisatie en formatie door te voeren.
Uitgangspunt bij deze organisatie-ontwikkeling zijn de arbeidsvoorwaarden zoals vastgelegd in de CAO van WU en DLO. Bovendien wordt het loopbaantraject dat dan aan de orde is volledig ondersteund met het opleidings- en begeleidingsbeleid van Wageningen UR.
Het daaruit voortvloeiende organisatie-ontwikkelingsplan, per 9 november, is voorgelegd aan de Ondernemingsraad Facilitair Bedrijf, die positief heeft geadviseerd.

Enkele voorstellen voor verandering in de overgangsorganisatie zijn:
- het alsnog inpassen van Bibliotheek ZODIAC in het Forum, zowel de collectie als het personeel
- een structurele formatieplaats hoofd e-publishing/producten en diensten als gevolg van de toenemende werkzaamheden op dit gebied en het belang van deze activiteiten
- de uitbreiding van de bibliotheekformatie in het Forum voor langere openingstijden van de Bibliotheek (avond- en weekendopenstelling)
- de evaluatie en financiering van de sectie Documentatie in het kader van externe financiering, zoals vastgelegd in de reorganisatie 2002.

Organisatieschema

BIBLIOTHEEK WAGENINGEN UR IN CIJFERS

Uitgaven en inkomsten

Uitgaven	
Personeel	4.908.419
Collectie	2.690.641
ICT	125.248
Overig	361.805
Restant collectiebudget	255.359
Resultaat bedrijfsvoering	308.189
Totaal	**8.649.661**
Inkomsten	
Taakinkomsten RvB	5.871.225
Marktinkomsten WUR	1.944.587
Marktinkomsten extern	833.849
Totaal	**8.649.661**

Collectie en documentleverantie

	2003	**2004**
Collectie		
Monografieën	560.911	571.166
Tijdschriftabonnementen	6.783	7.068
Documentleverantie		
Uitleningen	74.604	60.424
Ontvangen IBL-aanvragen	44.886	40.027
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	90,9	91,8
Verzonden IBL-aanvragen	7.919	6.811

In het verslagjaar zijn de abonnementenpakketten overgenomen van: A&F, ID-Lelystad, LEI, RIVO en PPO

PUBLICATIES EN VOORDRACHTEN

Publicaties

Gerritsma, W. and Kersten, A.M.P.: Bibliometric analysis of Wageningen Institute of Animal Sciences (WIAS). In: Documentation over 1999-2003 for peer review of the graduate school WIAS. - Wageningen: Wageningen University, 2004 - p. 285 - 294.
Full text: http://www.wias.nl/docs/WIAS-Peer-Review-2004-slim.pdf

Genderen, R.A. van: Agro Informatica beschikbaar via vias.nl : samenwerking met ARTIK Bibliotheek Wageningen UR.
In: Agro informatica 17(2004)1. - p. 5 - 7.
Full-text: http://www.library.wur.nl/artik/ai/1714193.pdf

Loman, M.E. en Gerritsma, W.: My Library: Informatie op maat in Bibliotheek Wageningen UR.
In: 10e Online Conferentie Nederland, 6-7 april 2004, Amsterdam. - [S.l.] : [s.n.], 2004. - Poster - p. np.

Smelik, J.: Een ander gebruikersonderzoek.
In: Informatie Professional 8(2004)1. – p. 28-31.

Voordrachten

Genderen, R.A. van: ARTIK (en andere bestanden), Expertisecentrum LNV, Ede, 17 mei

Genderen, R.A. van: ARTIK, studenten Katholieke Hogeschool Kempen, Geel (België), 17 november

Loman, M.E. en Gerritsma, W.: My Library: Informatie op maat in Bibliotheek Wageningen UR, 10e Online Conferentie Nederland, 6-7 april, Amsterdam

DEELNEMENDE BIBLIOTHEKEN AAN NLI (Netwerk Life Sciences Informatie)

Bibliotheek Wageningen UR

Bibliotheek Groene Ruimte:

- Bibliotheek De Haaff
  Droevendaalsesteeg 3a, 6708 PB Wageningen
  tel. 0317 477749 e-mail: haaff.library@wur.nl
- Bibliotheek De Hucht
  Generaal Foulkesweg 13, 6703 BJ Wageningen
  tel. 0317 483479 e-mail: hucht.library@wur.nl
- Bibliotheek De Nieuwlanden
  Nieuwe Kanaal 11, 6709 PA Wageningen
  tel. 0317 482781 e-mail: nieuwl.library@wur.nl
- Bibliotheek Sectie Bodemkwaliteit
  Dreijenplein 10, 6703 HB Wageningen
  tel. 0317 482339 e-mail: minke.vanveldhuizen@wur.nl
- Bibliotheek Leerstoelgroep Meteorologie en Luchtkwaliteit
  Duivendaal 2, 6701 AP Wageningen
  tel. 0317 483981 e-mail: gerrie.vandenbrink@wur.nl

Bibliotheek Agrotechnologie en Voeding:

- Bibliotheek Biotechnion
  Bomenweg 2, 6703 HD Wageningen
  tel. 0317 483245 e-mail: bibiot.library@wur.nl
- Bibliotheek Agrotechnology & Food Innovations B.V.
  Bornsesteeg 59, 6708 PD Wageningen
  tel. 0317 475134 e-mail: aflibrary@wur.nl
- Bibliotheek Rijkskwaliteitsinstituut voor Land- en Tuinbouwprodukten
  Bornsesteeg 45, 6708 PD Wageningen
  tel. 0317 475434 e-mail: bibliotheek.rikilt@wur.nl
- Bibliotheek Laboratorium voor Fysische Chemie en Kolloidkunde
  Dreijenplein 6, 6703 HB Wageningen
  tel. 0317 482178 e-mail: office.pcc@wur.nl
- Bibliotheek Laboratorium voor Microbiologie
  H. van Suchtelenweg 4, 6703 CT Wageningen
  tel. 0317 484670 e-mail: renee.devrijer-albers@wur.nl
- Bibliotheek Laboratorium voor Organische Chemie
  Dreijenplein 8, 6703 HB Wageningen
  tel. 0317 482306 e-mail: office.orc@wur.nl

Bibliotheek Plant:

- Bibliotheek Planteziektenkundig Centrum
  Binnenhaven 8, 6709 PD Wageningen
  tel. 0317 482264 e-mail: fyto.library@wur.nl
- Bibliotheek Plant- en Gewaswetenschappen
  Haarweg 333, 6709 RZ Wageningen
  tel. 0317 483051 e-mail: teelt.library@wur.nl
- Bibliotheek Plant Research International: locatie Hoofdgebouw
  Droevendaalsesteeg 1, 6708 PB Wageningen
  tel. 0317 477206 e-mail: bibliotheek.pri@wur.nl
- Bibliotheek Plant Research International: locatie Born-Zuid
  Bornsesteeg 65, 6703 HD Wageningen
  tel. 0317 475721 e-mail: bibliotheek.pri@wur.nl

- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Akkerbouw, Groene Ruimte en Vollegrondsgroenten
  Edelhertweg 1, 8219 PH Lelystad
  tel. 0320 291421 e-mail: francisca.wubben@wur.nl
- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Bloembollen
  Prof. Van Slogterenweg 2, 2161 DW Lisse
  tel. 0252 462121 e-mail: ellen.vanbreda@wur.nl
- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Bomen
  Rijneveld 153, 2771 XV Boskoop
  tel. 0172 236705 e-mail: ellen.vanbreda@wur.nl
- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Fruit
  Lingewal 1, 6668 LA Randwijk
  tel. 0488 473704 e-mail: charles.buddendorf@wur.nl
- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Bijen
  Ambrosiusweg 1, 5081 NV Hilvarenbeek
  tel. 013 5833340 e-mail: charles.buddendorf@wur.nl
- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Glastuinbouw (Aalsmeer)
  Linnaeuslaan 2a, 1431 JV Aalsmeer
  tel. 0297 352214 e-mail: francisca.wubben@wur.nl
- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Glastuinbouw (Naaldwijk)
  Kruisbroekweg 45, 2671 KT Naaldwijk
  tel. 0174 636769 e-mail: kate.landzaat@wur.nl
- Bibliotheek Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, sector Paddestoelen
  Peelheideweg 1, 5966 PJ America
  tel. 077 4647575 e-mail: charles.buddendorf@wur.nl
- Bibliotheek Leerstoelgroep Biosystematiek
  Generaal Foulkesweg 37, 6703 BL Wageningen
  tel. 0317 483181 e-mail: platax.library@wur.nl

Bibliotheek Animal Sciences Group:

- Bibliotheek Nederlands Instituut voor Visserij Onderzoek
  Haringkade 1, 1976 CP IJmuiden
  tel. 0255 564623 e-mail: postkamer.rivo@wur.nl
- Bibliotheek ZODIAC
  Marijkeweg 40, 6709 PG Wageningen
  tel. 0317 483654 e-mail: zodiac.library@wur.nl

Bibliotheek Maatschappij:

- Informatiecentrum Landbouw Economisch Instituut
  Burgemeester Patijnlaan 19, 2585 BE Den Haag
  tel. 070 330 83 30 e-mail: informatiecentrum.lei@wur.nl
- Bibliotheek Leeuwenborch
  Hollandseweg 1, 6706 KN Wageningen
  tel. 0317 48 24 93 e-mail: leeuw.library@wur.nl

Bibliotheek Jan-Kopshuis

Generaal Foulkesweg 19, 6703 BK Wageningen
tel. 0317 48 22 50 e-mail: ub.library@wur.nl

Andere bibliotheken die deelnemen aan NLI

Bibliotheek Dienst Landelijk Gebied voor Ontwikkeling en Beheer
- Herman Gorterstraat 5, 3511 EW Utrecht
tel. 030 2756749 e-mail: f.voorbrood@minlnv.nl

Bibliotheek Dienst Landelijk Gebied voor Ontwikkeling en Beheer, Drenthe
- Overcingellaan 7 - 2e etage, 9401 LA Assen
tel. 0592 327911 e-mail: r.j.ros@minlnv.nl

Bibliotheek Dienst Landelijk Gebied voor Ontwikkeling en Beheer, Groningen
- Trompsingel 17, 9724 CZ Groningen
tel. 050 3178500 e-mail: r.h.draaijer@minlnv.nl

Bibliotheek Expertisecentrum LNV
- Bennekomseweg 41, 6717 LL Ede
tel. 0318 822981 e-mail: w.a.van.winden@eclnv.agro.nl

Bibliotheek Academie Diedenoort Facility Management
- Berkenweg 7, 3818 LA Amersfoort
tel. 033 422893 e-mail: studiecentrumfemska@hvu.nl

Bibliotheek Instituut voor Agrarisch Recht
- Agro Businesspark 75, 6708 PV Wageningen
tel. 0317 424108 e-mail: info@iar.nl

Bibliotheek Instituut voor Rationele Suikerproductie
- Van Konijnenburgweg 24, 4611 HL Bergen op Zoom
tel. 0164 274419 e-mail: hazen@irs.nl

Mediatheek Larenstein University of Professional Education
- Larensteinselaan 26 A, 6882 CT Velp
tel. 026 3695896 e-mail: mediatheek.velp@larenstein.nl

Mediatheek Larenstein University of Professional Education, Deventer
- Brinkgreverweg 69, 7413 AB Deventer
tel. 0570 684616 e-mail: mediatheek.deventer@larenstein.nl

Bibliotheek NIZO food research
- Kernhemseweg 2, 6718 ZB Ede
tel. 0318 659527 e-mail: library@nizo.nl

Bibliotheek Plantenziektenkundige Dienst
- Geertjesweg 15, 6706 EA Wageningen
tel. 0317 496794 e-mail: p.m.a.looyen@minlnv.nl

Bibliotheek Raad voor het Landelijk Gebied
- Stationsplein 14, 3818 LE Amersfoort
tel. 033 4619948 e-mail: raad.landelijk.gebied@minlnv.nl

Bibliotheek Staatsbosbeheer
- Princenhof Park 1, 3972 NG Driebergen
tel. 030 6926218 e-mail: h.veerman@staatsbosbeheer.nl

Aanvullende informatie over de bibliotheken is te verkrijgen bij:

Helpdesk Bibliotheek Wageningen UR
Postbus 9100, 6700 HA Wageningen
Tel. 0317 484440, e-mail: helpdesk.library@wur.nl

AFKORTINGEN

AIO	Assistent in Opleiding
ARTIK	Bestand met artikelen uit vaktijdschriften voor landbouw, visserij, groene ruimte, bodem en voeding
A&F	Agrotechnologie & Voeding, een Sciences Group van Wageningen UR
CAB	Centre for Agriculture and Bioscience
CSA	Chemical Society Abstracts
CWTS	Centrum voor Wetenschaps- en Technologiestudies Universiteit Leiden
DARE	Digital Academic Repositories
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
ID-Lelystad	Instituut voor Dieronderzoek - Wageningen UR
ISI	Institute for Scientific Information
ISRIC	International Soil References and Information Centre - Wageningen UR
LEI	Landbouw Economisch Instituut - Wageningen UR
NIWI	Nederlands Instituut voor Wetenschappelijke Informatie
NWO	Nederlands Wetenschappelijk Onderzoek
PPO	Praktijkonderzoek Plant & Omgeving - Wageningen UR
PV	Praktijkonderzoek Veehouderij - Wageningen UR
RIKILT	Instituut voor Voedselveiligheid - Wageningen UR
RIVO	Nederlands Instituut voor Visserij Onderzoek - Wageningen UR
SURF	Samenwerkingsorganisatie van het hoger onderwijs en onderzoek op het gebied van netwerkdienstverlening en informatie- en communicatietechnologie (ICT)
UCI	Universitair Centrum Informatievoorziening - Radboud Universiteit Nijmegen
UKB	Samenwerkende Wetenschappelijke Bibliotheken
VLAG	Onderzoekschool Voeding, Levensmiddelen- en Agrobiotechnologie - Wageningen UR
VSNU	Vereniging van Universiteiten
WIAS	Wageningen Instituut voor Dierwetenschappen, onderdeel van Wageningen UR